

Seminariediskussion på PS10

Tema: Kritik, i sammanhanget snabba populariseringar.

1. Michael Horvath (Örebro) som lyft frågan gjorde en kort introduktion.
 - Ett par historiska exempel:
 - USA:s armé gjorde IQ-testning inför rekryteringen till första världskriget. Den största normdatagruppern i historien uppstod snabbt i testningarna, 1 miljon rekryter. Data visade på en mycket låg genomsnitts- IQ i jämförelse med tidigare normgrupper, vilket tolkades som att den allmänna intelligensen var låg. Detta var ett logiskt felslut som byggde på dålig kunskap om normalfördelningen. I populariseringar skrevs att demokrati är farligt, eftersom intelligensen är så låg.
 - Watson var den första populariseraren av modern psykologi. Detta eftersom han fått sparken från sitt universitet. Citatet om "12 barn" som alla känner till var första meningen i en populärvetenskaplig artikel. I nästa mening, som i princip aldrig citeras, skrev han att han överdrivit för att göra en poäng.
 - Trender idag: Allt fler aktörer på marknaden för populariseringen av psykologi, både vetenskapliga och ovetenskapliga. Det går snabbt, ibland skrivs en popularisering innan forskningen är publicerad/färdig/granskad.
 - Fördelar och nackdelar med detta. Fördelarna är att kunskap blir tillgänglig för många, vilket är viktigt i ett demokratiskt samhälle; och att intresset för psykologiska frågeställningar ökar när kunskapen sprids brett. Nackdelen är att felaktig information sprids med för dålig kvalitetskontroll, bland fallgroparna finns: bristande individualisering (samma lösning för alla), att få tar hänsyn till multigenes (har någon hittat en utlösande faktor så räcker det att skriva om), och att icke-naturalistiska begrepp behandlas som naturalistiska begrepp.
 - Frågor: Vad kan och kommer psykologer göra? Varför?

2. Diskussionen tog vid (höll inte reda på vem som sa vad, risk för källförväxling)
 - En motvikt är nödvändig, gärna i form av att psykologer och kritiska tänkare uttalar sig om de forskningsfynd som populariseras.
 - För att få genomslag är det bra att medieträna sig som psykolog. Även kritik behöver kunna paketeras på ett tillgängligt sätt.
 - Vi och förbundet kan tydliggöra vilka kompetenser psykologer har, och göra kvalitetsäkringen tydlig och tillgänglig.
 - Försiktigheten i media har baksidor. Journalister menar att det är svårt ibland att hitta någon som vill yttra sig. Med för mycket skarp kritik kan det bli ännu svårare.
 - Som forskare eller psykolog har man ett eget ansvar att resultat offentliggörs, journalister känner sig i händerna på forskare, men har också ett ansvar för att tänka kritiskt.
 - På kort utrymme är det svårt att problematisera.
 - Tillämpningar blir inte tillämpningar utan ett etiskt perspektiv, ett mål eller en värdering.
 - Se till att få läsa texter och få se citat innan de publiceras.
 - Tidsandan påverkar vad som studeras, och den påverkar också vad som fungerar. Tillämpningar som många känner till kan också få större effekt.
 - Det var befriande att frågan om kritik kom upp på dagordningen.
 - Våga gå ut med psykologisk kunskap. Det är bättre att som psykolog popularisera ganska bra, än att någon okvalificerad gör det sämre. Det kommer ske ändå, eftersom behovet finns.

- Raka svar efterfrågas av läsare. Hur hanterar man det som journalist? Fokusera på de frågor där raka svar finns?
- Det är viktigt att kunskap kommer ut då vi lever i en demokrati, men det är också viktigt att kritiska redskap, och konflikter mellan perspektiv kommer ut, för människor att använda också den kunskapen.
- Debattprogram mellan psykologiska inriktningar kan vara en intressant modell.
- Ska vi starta en internetguerilla i linje med www.mediekritik.nu , men inriktad mot psykologi?
- Hjälp mot självhjälp (www.hjalpmotsjalvhjalp.wordpress.com) startades som motvikt mot snabba okritiska populariseringar.
- Redaktörer har det ansvaret idag, men har de tid?
- "don't hate the media, become the media".

Vid frågor om diskussionen, skriv till hjalpmotsjalvhjalp@gmail.com

THE WORLD'S LARGEST
HOTEL CHAIN

BEST WESTERN

arken

HOTEL & ART GARDEN SPA

11:15 - 12:00

kritik av populariseringen av psykologi

- Vad är risken med förenklningar?

Det verkar som om utvecklingen mot popularisering går väldigt fort för tillfället.

Konflikten mellan förenklningar och djupet och bredden av vår kunskap.

Är det skillnad på psykologiska kunskap som syftar till att behandla och psykologiska kunskap som syftar till popularisering.

Är det ett pedagogiskt problem? Är vi dånliga på att hålla oss borta?

Bör vi ta samtalstid i media bara för att förhindra att kvacksalvare gör det?

Moraliskt ansvar för psykologer?

Skillnaden mellan vetenskap och terapi. Båda innebär manipulation

Viktigt att minnas att popularisering inte behöver innebära banalisering.

VÄND →

Populäriseringen har redan skett och nu är frågan om vi
Psykologer hoppar på tåget.

Medieträning för Psykologer? Finns på Lunds universitet.

Alla yrkesgrupper får "2 minuter" i Tv-soffan. Varför skulle
inte psykologer klara att förklara sitt ämne, när andra yrkesgrupper klarar det?

Populärisering innebär inte kommersialisering.

John Repte
Uppsala Uni